

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
1.1.1 Kauppanimi
Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
1.2.1 Käyttötarkoitus
Sementtipohjainen tuote tiilien ja harkkojen muuraukseen.
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja
Lakan Betoni Oy
Postiosoite PL 42
Postinumero ja -toimipaikka 80101 Joensuu
Puhelin 020 748 1200
Telefax 020 748 1260
Sähköposti ville.katainen@lakka.fi
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
1.4.1 Numero, nimi ja osoite
Myrkytystietokeskus Helsinki, avoinna 24 h/vrk
+358 9 471 977 (suora); +358 9 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.
Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
1272/2008 (CLP)
Skin Irrit. 2, H315
Eye Dam. 1, H318
67/548/EEC - 1999/45/EC
Xi; R36-41
- 2.2 Merkinnät**
1272/2008 (CLP)
GHS05
Huomiosana **Vaara**
Vaaralausekkeet
H315 Ärsyttää ihoa.
H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.
Turvalausekkeet
P264 Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta.
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.
P310 Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
P332+P313 Jos ilmenee ihoärsytystä: Hakeudu lääkäriin.
- 2.3 Muut vaarat**
Saattaa ärsyttää hengityselimiä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

- 3.2 Seokset**

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

3.2.1	Vaaraa aiheuttavat aineosat				
	CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
	65997-15-1		Portland-sementti	10-15 %	Xi; R37/38; R41; STOT SE 3, H335; Skin Irrit.2, H315; Eye Dam. 1, H318
	65996-69-2		Granuloitu masuunikuona	< 5 %	Xi; R37/38; R41; STOT SE 3, H335; Skin Irrit.2, H315; Eye Dam. 1, H318
	7631-99-4	231-554-3	Natriumnitraatti	< 1 %	O; R8; Ox. Sol. 3, H272; Eye Irrit. 2, H319;

3.3 Muut tiedot

Portland-sementti sisältää kalsiumsilikaatteja, jotka veden kanssa reagoidessaan muodostavat mm. kalsiumhydroksidia. Portland-sementin vesiliukoisten kromiyhdisteiden Cr 6+ -yhdisteiden pitoisuus on < 2 mg/kg kuivapainosta. Cr 6+ -yhdisteet: Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16. Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.2 Hengitys

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan.

4.1.3 Iho

Huuhdeltava runsaalla vedellä.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan.

4.1.5 Nieleminen

Mikäli potilas on tajuissaan, hänelle on annettava juotavaksi runsaasti vettä.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ärsyttää ihoa. Vakavan silmävaurion vaara.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Tietoa ei ole käytettävissä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Estettävä tuotteen pääsy viemäreihin. Tukkeutumisvaara.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä paineilmalaitetta ja suoja-pukua.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Vältettävä pölynmuodostusta. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Estettävä tuotteen pääsy viemäreihin. Tukkeutumisvaara.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Kerättävä talteen välittömästi lapiolla tai pölynimurilla. Vältä pölyn leviäminen ilmaan (so. puhdistamalla pölyiset pinnat paineilmalla).
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Vältettävä pölyn muodostusta. Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Pidettävä erillään syttyvistä aineista.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Suojattava kosteudelta. Säilytettävä erillään .: Pelkistävät aineet, Syttyvät nesteet, Vahvat hapot. Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.1 HTP-arvot**
65997-15-1	sementtipöly	5 mg/m ³ (8 h)
		hengittyvä pöly
65997-15-1	sementtipöly	1 mg/m ³ (8 h)
		alveolijae (HTP2009)
- 8.1.2 Muut raja-arvot**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.4 DNEL**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.5 PNEC**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa.
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
Läpäisemättömät käsineet : Emäkset .
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Suojalasit.
- 8.2.2.4 Ihonsuojaus**
Pitkähihainen vaatetus.
- 8.2.2.5 Hygieniatoimenpiteet**
Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet ja kasvot pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

- 8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen**
Tuotetta ei saa antaa päästä viemäreihin, vesistöihin tai maaperään.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**
- 9.1.1 Olomuoto**
Jauhe, vaalea tai värillinen
- 9.1.2 Haju** hajuton
- 9.1.3 Hajukynnys** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.4 pH** 12 (vesiliuoksena)
- 9.1.5 Sulamis- tai jäätymispiste** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.7 Leimahduspiste** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.8 Haihtumisnopeus** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.10 Räjähdysominaisuudet**
- 9.1.10.1 Alempi räjähdyusraja** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.10.2 Ylempi räjähdyusraja** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.11 Höyrynpaine** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.12 Höyryntiheys** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.13 Suhteellinen tiheys** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)**
- 9.1.14.1 Vesiliukoisuus** liukenematon
- 9.1.14.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)** liukenematon
- 9.1.15 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.16 Itsesyttymislämpötila** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.17 Hajoamislämpötila** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.18 Viskositeetti** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.19 Räjähttävyys** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.20 Hapettavuus** tietoja ei ole käytettävissä
- 9.2 Muut tiedot**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Reaktiivisuus**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**
Kosketus metallien kanssa vapauttaa vetykaasua. (alumiinijauhe)
- 10.4 Vältettävät olosuhteet**
Suojattava kosteudelta.
- 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit**
Hapot, Alumiini, Pelkistävät aineet. Pidettävä erillään syttyvistä aineista.
- 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Epätäydellisessä palamisessa voidaan odottaa typen oksidien (NOx) muodostumisen lisääntyvän.

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.1 Väitön myrkyllisyys**
Natriumnitraatti: LD50/suun kautta/rotta = 4 300 mg/kg
- 11.1.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys**
Vakavan silmävaurion vaara.
Veteen sekoitettuna: Saattaa ärsyttää hengityselimiä. Saattaa ärsyttää ihoa.
- 11.1.3 Herkistyminen**
Herkistymisreaktioita ei todettu. Sisältää kromi(VI)-yhdisteitä. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Ei sisällä syöpää aiheuttavien aineiden luettelossa mainittuja aineosia.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin: Roiskeet silmiin syövyttävät Sarveiskalvoa.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesielioille**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus**
Ei ole luonnostaan biohajoava.
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus**
Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.
- 12.3 Biokertyvyys**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT). Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Tyhjä pakkaus: Voidaan viedä kaatopaikalle tai polttaa, mikäli paikalliset säädökset sallivat.
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Pienet määrät: Voidaan hävittää talousjätteiden mukana.

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero** Ei luokiteltu vaaralliseksi tie- ja rautatiekuljetusten säädösten mukaan.
- 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi** -
- 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka** -
- 14.4 Pakkausryhmä** -
- 14.5 Ympäristövaarat** Ei ole.
- 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
Sementin markkinointia ja käyttöä koskee REACH liitteen XVII kohdan 47 Kromi VI-yhdisteet mukainen rajoitus.
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon**
Versio 1.0.
- 16.2 Lyhenteiden selitykset**
- **REACH** - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista
 - **CLP** - Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta
 - **HTP** -haitalliseksi tunnettu pitoisuus
 - **DNEL** - Haittavaikutukseton annostaso
 - **PNEC** - Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus
 - **PBT** - pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen aine
 - **vPvB** - erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä aine
- 16.3 Tietolähteet**
Käyttöturvallisuustiedot , Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2
- 16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa**
ASETUS (EY) N:o 1272/2008, Asetuksen (EU) 1272/2008 ja vastaavuustaulukon 67/548/ETY tai 1999/45/EY (CLP:n liite VII) mukainen luokitus, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
- R8 Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.
 - R36 Ärsyttää silmiä.
 - R37/38 Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
 - R41 Vakavan silmävaurion vaara.
 - H272 Voi edistää tulipaltoa; hapettava.
 - H315 Ärsyttää ihoa.
 - H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.
 - H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
 - H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Lakka® Talvi-Hienosaumalaasti

Päiväys: 5.11.2014

Edellinen päiväys: -

16.6

Työntekijöiden koulutus

Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille. Katsokaa oheista käyttöturvallisuustiedotetta ja/tai käyttöohjetta.